

УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Толмачев Р.В., Мазнєв Г.Є.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Стабільне та ефективне функціонування банківських структур нероздільно пов'язане з вирішенням проблеми підвищеного рівня ризику як невід'ємної частини банківської діяльності за умов конкуренції. Проблема підвищеного рівня ризику, що притаманний вітчизняному ринку банківських послуг, має для окремої банківської установи двояке значення: комерційний банк, як і будь-яка фінансова установа, має за мету максимізувати рентабельність власної діяльності, що неможливо досягти без одночасного підвищення рівня ризику; підвищення рівня ризику неминуче пов'язане із збільшенням кредитно-інвестиційного портфеля банку, що призводить до незбалансованості структури активів банку за рівнем ризику та потенційного невиконання ним окремих нормативів НБУ, а зокрема, – нормативу адекватності регулятивного капіталу банку та частки негативно класифікованих активів у кредитному портфелі банку. Приплив іноземного капіталу підвищує конкуренцію на ринку банківських послуг України. Це вимагає від керівництва банку розроблення та реалізації програми дій, ефективною за умов невизначеності, конкуренції та ризику.

Дослідженню проблеми управління ризиками сучасного комерційного банку присвячені праці В.В. Платонова, М.А. Рогова, О.В. Пернарівського, О.П. Заруцької, Л.О. Примостки, О.І. Задніпровської, Т. Раєвської, М.І. Савлука та інших українських і зарубіжних авторів, у яких містяться як теоретичні, так і практичні рекомендації щодо оцінки та управління банківськими ризиками.

Так, у діяльності спеціалізованих банків постійно виникають лише деякі види ризику, що дозволяє розробити ефективну систему методів управління ними. Однак у такому випадку банк потрапляє в пряму залежність від цих ризиків. Універсальні ж банки, розширюючи сферу своєї діяльності, мають змогу диверсифікувати ризики завдяки одночасному виконанню різнопланових операцій.

Для управління традиційними ризиками банківська практика виробила на сьогодні достатньо ефективні методи їх оцінки та мінімізації. Наприклад, з метою управління кредитними ризиками банку розроблено як макроекономічні заходи, а зокрема вимоги НБУ щодо норми обов'язкових резервів банку за кредитними операціями та нормативи кредитного ризику, так і заходи, реалізовані банками на мікрорівні щодо зменшення та лімітування ризиків за кредитним портфелем.